

Publikálva *Alfahír* (<https://alfahir.hu>)

[Címlap](#) > Hídfő akarunk lenni, de a nagyhatalmi konfliktusok az ütközőzónákat erősítik

Hídfő akarunk lenni, de a nagyhatalmi konfliktusok az ütközőzónákat erősítik

Kelet-Közép-Európa XXI. századi szerepéről rendeztek vitát.

✘ *Hídfő vagy ütközőzóna? Kelet-Közép-Európa 21. századi szerepe* Ázsia és Európa között címmel rendezett kedden vitát a *Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány* (PAIGEO). Bernek Ágnes geopolitikai elemző, a Magyar Nemzeti Kereskedőház szakértője és Árok Norbert László, a Századvég Alapítvány kutatója a térség hídfő szerepe mellett érvelt, ezzel szemben Tálás Péter, az NKE Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának igazgatója és Molnár Tamás Levente, a Külügyi és Külgazdasági Intézet kutatója ütközőzónának tartja régiókat.

„Felértékelődött a régióknak szerepe”

A rendezvény kiindulópontját Bernek Ágnes *Kelet-közép-európai geopolitikai tanulmány - A közép- és a kelet-európai országok a 21. század többpólusú világában* című vitairata adta. Bernek szerint most egy új geopolitikai helyzetben vagyunk ahhoz, hogy a régióknak hídtérséggé váljon Európa és Ázsia között. Gazdasági értelemben végre lehetőség lenne arra, hogy kilépjünk a Nyugat és a Kelet fogságából.

De ehhez ki kell szakítani a témát a diplomácia és a szűk akadémiai világból, hogy a gazdasági szféra jusson kiemelt szerepkörhöz.

Bernek kulcsfontosságú kérdésként fogalmazta meg, hogy létre tudunk-e hozni egy észak-déli erőteret, illetve tovább tudjuk-e bővíteni a Visegrádi Együttműködést (V4).

Árok Norbert László úgy vélekedett: egyértelműen felértékelődött a régióknak szerepe. Az egységet a NATO szövetségi rendszerében, az EU-tagságban, a migrációs válság kérdésében, és a Visegrádi Együttműködésben is megvalósulni látja. Szerinte azért vagyunk hídfő, mert egy vonzó régióról lehet beszélni, ahol jó a gazdasági növekedés potenciálja, stabil demokráciák vannak, működő jogállammal, az EU-tagság szintén stabilizáló tényező, amely beruházásbiztonságot teremt.

„Összességében egymással küzdünk a beruházásokért a régióban”

Tálás Péter hangsúlyozta:

az, hogy hídfő, vagy ütközőzóna vagyunk, döntően nem rajtunk múlik, inkább azon, minek tekintenek minket a partnereink.

Emlékeztetett rá: mindig így volt ez, a történelem során nagyon sokszor megfogalmaztuk, hogy szeretnénk egyfajta híd szerepét betölteni, de ezt tartósan nem tudtuk megvalósítani. Tálás szerint csak látszólag vagyunk egységesek a régióban. Elismerte, a V4 valóban egy nemzetközi brand, de ha megnézzük a valóságot mögötte, akkor csak az mondható róla, hogy *a PR-osok jól dolgoztak*.

„Mondhatjuk magunkról, hogy milyen fantasztikusan jó befektetési terület vagyunk, de mondjuk ki, hogy ez nem nagyon látszik a számokon”

- tette hozzá Tálás. Összességében egymással küzdünk a beruházásokért, vetélytársak vagyunk a régióban – szögezte le. A hídfő szerep betöltése kapcsán elmondta: fontosnak tartja, hogy ilyen típusú tervek megfogalmazódjanak, de ezeket a realitások talaján kell kezelni.

Tálás jövőképe az, hogy egy többpólusú világ felé haladunk, és lesznek olyan nagyhatalmak, amelyek befolyási övezeteket jelölnek meg,

„körülvizelik azt a területet, amelyre úgy gondolják, hogy nekik van jogosultságuk”.

Kifejtette: ahhoz, hogy hídfő legyünk, egy alapvetően nagy dilemmával kell szembenéznünk,

„le kéne győznünk azt a trendet, ami minket itt Kelet-Közép-Európában az Európai Unió perifériájára tesz”.

Hozzátette: *„a perifériát ne tévesszük össze a hídfővel.”*

Tálás Péter arról is beszélt, hogy a történelemben a hidak - legalábbis a középkorban -, nagyon fontos közlekedési csomópontok voltak. Az egyik legfontosabb dolog pedig az volt, hogy az áthaladásért *hídpénzt* szedtek.

„Akkor tudunk híd lenni, ha ez a térség be tudja szedni a hídpénzét”

- jelentette ki. Tálás szerint azonban egyelőre azért küzdünk, vetélkedünk, amiről azt gondoljuk, hogy fel tudjuk majd vele építeni a hidat. Kína, a régiókat érintő 16+1 együttműködés és az *Egy övezet, egy út kezdeményezés* kapcsán megjegyezte: továbbra sem elég vonzó, vagy kiemelten kezelt a térségünk.

Bernek Ágnes arra hívta fel a figyelmet, hogy egy több pólusú világban végig kell gondolnunk, hová jutunk. Még nem látszik, hogy mi lesz a kínai selyemútból, de a kínaiak hosszú távon gondolkodnak, és ez a kezdeményezés olyan sziklaszilárd elképzelés, ami meg fog valósulni. Bernek szerint, ha ténylegesen logisztikai központtá válnánk, akkor tudnánk hídpénzt szedni. Ehhez az kell, hogy kiépüljenek az észak-déli infrastrukturális vonalak, és akkor *„egy nagyon komolyat fogunk előre lépni”*.

„Kínának nincs szüksége hidakra”

Molnár Tamás Levente földrajzilag értelmezni tudja, de politikai, gazdasági, társadalmi, valamint kulturális szempontból nem tartja egységesnek a térséget.

„Sokkal több minden választja el ezeket az országokat, mint ami összeköti”

- tette hozzá. Úgynevezett *„két kulcsjátékost”* nevezett meg, amelyek miatt a térségünk ütközőzónaként értelmezhető. Katonai és politikai téren Oroszországgal van összeütközés (példaként említette Ukrajnát és a Krímet), illetve befolyásszerzés zajlik a régióban. Szerinte Oroszország maga tette ütközőzónává a térséget, erre pedig válaszként érkezett, hogy a NATO megerősítése a keleti szárnyát. Kína kapcsán több klisé és mítoszt vázolt fel Molnár, majd arra figyelmeztetett:

Kína kemény, agresszív felvásárlásba kezdett Európában, és az az elvárása, hogy szabad hozzáférést biztosítsanak számára a piacokhoz. Kínának nincs szüksége hidakra, a közép-európai térség sokadlagos prioritás neki.

„Ha a németekkel akarnak tárgyalni, akkor leülnek a németekkel, és nem kellene hozzá V4-ek”

- szögezte le Molnár. Annak is hangot adott, hogy elképesztő konfliktus van kialakulóban a nyugati és a keleti félteke, vagyis Kína között.

Molnár hangsúlyozta: a régióknak számára fontos, hogy a V4-ben sokkal nagyobb politikai koordináció legyen, nagyon oda kell figyelni a Három Tenger Kezdeményezésre és az energiadiverzifikációra, erősíteni szükséges a keleti partnerséget, továbbá a Nyugat-Balkánt minél előbb integrálni kell az EU-ba, és nem szabad elfelejteni, hogy kik a stratégiai szövetségeseink.

„Ütközőzónaként már nagymértékű tapasztalatunk van”

Kérdésekre válaszolva Bernek Ágnes és Árok Norbert László mindketten arra jutottak, hogy bár nem versenyezhetünk a nagy nyugat-európai gazdaságokkal, a szállítmányozásban, a logisztikában kellene fejlődünk. Bernek szerint ütközőzónaként már nagymértékű tapasztalatunk van, amit arra használhat a térségünk, hogy olyan rövid távú és hosszú távú stratégiai célokat alakítsunk ki, amelyek elősegítenék a hídzónává válásunkat.

Tálas Péter egyetértett abban, hogy minden olyan forrást, ami a modernizációt elősegíti, bárhol is be kell szereznie a térségnek, de ehhez nem kell hídnak lenni, csak jól kell kereskedni, illetve jól kell kiválasztani azokat a területeket, ahol gazdasági kapcsolatokat akarunk építeni. Tálas szerint lehet törekedni a hídfő szerepének a betöltésére, de nem ez a térség elsődleges feladata, *ráadásul egy olyan világban élünk, amikor nincs szükség hidakra*, a nagyhatalmi konfliktusok az ütközőzónákat erősítik. Ezt mutatta meg Ukrajna példája, amelynek tranzit szerepe lehetett volna, de Oroszország nem engedte, és magához akarta húzni. Kifejtette: a régióknak meg kellene tudnia határozni önmagát, hogy geopolitikailag merre akarunk menni, mert amíg nincs közös érdekérvényesítési képesség és akarat, nincs értelme hídfőről beszélni.

Bevezető szöveg tartalom oldalon:

Magyarország és a kelet-közép-európai térség régi törekvése, hogy egyfajta hídfőt képezzen Nyugat és Kelet között. Eddig azonban nem volt példa rá a történelemben, hogy ez a szerep igazán megvalósuljon, vagy hosszabb távon meg tudjon szilárdulni.

Forrás URL: https://alfahir.hu/2018/06/19/hidfo_utkozozona_paigeo_kelet_kozep_europa_geopolitika_vita